2009. évi CXXV. törvény

a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról[1]

Az Országgyűlés figyelembe véve, hogy a hallássérült, valamint a siketvak emberek a társadalom egyenrangú és egyenjogú tagjai, elismerve a jelnyelv kulturális, közösségformáló erejét, a hallássérült és siketvak személyek nyelvi jogainak rögzítése és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférésük biztosítása érdekében, a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény rendelkezéseivel összhangban a következő törvényt alkotja:

Általános rendelkezések

1. § E törvény célja a magyar jelnyelv nyelvi státuszának elismerése, továbbá annak biztosítása, hogy a hallássérült és siketvak személyek a magyar jelnyelvet, illetve a speciális kommunikációs rendszereket használhassák és az állam által finanszírozott jelnyelvi tolmácsszolgáltatást igénybe vehessék.

2. § E törvény alkalmazásában

a) hallássérült személy: olyan siket vagy nagyothalló személy, aki kommunikációja során a magyar jelnyelvet vagy valamely speciális kommunikációs rendszert használja,

b) siketvak személy: olyan egyidejűleg hallás- és látássérült személy, aki kommunikációja során speciális kommunikációs rendszert használ,

c) magyar jelnyelv: a hallássérült személyek által használt, vizuális nyelvi jelekből álló, saját nyelvtani rendszerrel és szabályokkal rendelkező, Magyarországon kialakult önálló, természetes nyelv,

d) speciális kommunikációs rendszer: a hallássérült, illetve siketvak személyek által használt, e törvény mellékletében felsorolt kommunikációs eszköz,

e)[2] *közszolgáltatási tevékenység:* a hatósági, kormányzati és minden egyéb közigazgatási, valamint igazságszolgáltatási tevékenység, továbbá az Országgyűlés, az Országgyűlésnek beszámolással tartozó szervek, az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa, az ügyészség, a honvédelmi szervezet, a rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok által hatáskörük gyakorlása során kifejtett tevékenység, valamint a társadalombiztosítás által finanszírozott egészségügyi szolgáltatás,

f) bilingvális oktatási módszer: olyan oktatási módszer, amely a beszélt magyar nyelv mellett a magyar jelnyelvet is alkalmazza az oktatás során,

g) auditív-verbális oktatási módszer: a hallássérült személyek meglévő hallásképességének kihasználását előtérbe helyező olyan oktatási módszer, amely a magyar nyelvet alkalmazza az oktatás során,

h)[3] *jelnyelvi tolmács:* olyan személy, aki biztosítja az információ akadálymentes átadását siket, nagyothalló, siketvak és halló személyek között, a magyar jelnyelvről magyar nyelvre és magyar nyelvről magyar jelnyelvre tolmácsol, fordít, jelnyelvi szöveget írásba foglal, írótolmácsolási munkát végez, orális tolmácsolást végez, illetve a Mellékletben meghatározott speciális kommunikációs rendszerek felhasználásával egyéb vizuális és taktilis kommunikációs formák között tolmácsol, fordít,

---

1 Kihirdetve: 2009. XI. 27.
2 Módosította: 2011. évi CXI. törvény 48. § (14), 2024. évi LXXII. törvény 36. §.
3 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.

i)[1] *siket jelnyelvi tolmács:* olyan anyanyelvi jelnyelvhasználó személy, aki biztosítja az információ akadálymentes átadását siket, nagyothalló és siketvak személyek között, jelnyelvek, illetve jelnyelvi kódok között tolmácsol, fordít, egyéb vizuális és taktilis kommunikációs formákról, valamint azokra tolmácsol és fordít, jelnyelvi szöveget írásba foglal, írott magyar nyelvi szöveget jelnyelvre adaptál, szükség esetén halló jelnyelvi tolmácsokkal együttműködésben dolgozik,

j)[2] *anyanyelvi jelnyelvhasználó:* az a személy, aki természetes módon, felnőtt kora előtti nyelvi szocializációja során, siket családban vagy siket közösségben sajátította el a magyar jelnyelvet, gondolatait magyar jelnyelven képes a legkönnyebben, legárnyaltabban kifejezni és legalább C1 szintű magyar jelnyelvi tudással rendelkezik,

k)[3] *jelnyelvi tolmácsszolgáltatás:* a jelnyelvi tolmács vagy a siket jelnyelvi tolmács által nyújtott kommunikációs akadálymentesítési szolgáltatás.

3. § (1)[4] Magyarország a magyar jelnyelvet önálló, természetes nyelvnek ismeri el.

(2) A magyar jelnyelvet használó személyek közösségét mint nyelvi kisebbséget megilleti a magyar jelnyelv használatának, fejlesztésének és megőrzésének, a siketkultúra ápolásának, gyarapításának és átörökítésének joga.

(3)[5] A magyar jelnyelvből tett államilag elismert nyelvvizsga a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga.

Térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás

4. § (1) Térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást az a magyar állampolgársággal, vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, valamint huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező hallássérült, illetve siketvak személy vehet igénybe,[6]

a) aki magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy

b) aki fogyatékossági támogatásban részesül, vagy

c) akinek hallássérülése legalább az egyik fülön meghaladja a 60 dB-t, vagy mindkét fülön a 40 dB-t, vagy

d) akinek fogyatékossága – a BNO–10-es osztályozása szerint – egyidejűleg a H54-es és a H90-es csoportba tartozik.

(2) A térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás

a) az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott esetben az ellátást megállapító határozat,

b)[7] az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjában meghatározott esetben szakorvosi igazolás, illetve szakorvos által kiadott audiogram
bemutatásával vehető igénybe.

5. § (1) Az állam által biztosított térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás időkerete évi 36 000 óra, személyenként legfeljebb évi 120 óra.

(2) Az (1) bekezdés szerinti éves személyenkénti időkereten felül az állam

a)[8] az óvodai nevelés során évenként 200 óra, a tanulói jogviszonnyal összefüggésben az általános iskolában, a gimnáziumban, a szakképző intézményben tanulói jogviszonyban álló személy részére tanévenként 400 óra;

b)[9] a hallgatói jogviszonnyal összefüggésben a felsőoktatási hallgatói jogviszonyban álló személy részére

---

1 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
3 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 1. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
4 Módosította: 2011. évi CCI. törvény 344. §.
5 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 2. §. Hatályos: 2021. VII. 1-től.
6 Módosította: 2023. évi XC. törvény 356. §.
7 Módosította: 2020. évi LXXXVIII. törvény 7. § a), 2021. évi LXXVII. törvény 4. §.
8 Megállapította: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (1). Módosította: 2021. évi LXXVII. törvény 5. § a).
9 Megállapította: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

ba)[1] nappali rendszerű képzésben történő részvétel esetén szemeszterenként 200 óra,

bb) levelező rendszerű képzésben történő részvétel esetén szemeszterenként 100 óra;

c)[2] a képzéssel összefüggésben a felnőttképzésben részt vevő személy részére képzésenként a képzés óraszáma 60 százalékának megfelelő mértékű;

d)[3] e törvény mellékletében felsorolt speciális kommunikációs rendszerek használatával kommunikáló hallássérült, valamint siketvak személy részére évenként 30 óra;

e)[4] a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló hallássérült személy részére évenként 50 óra;

f)[5] a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló törvény szerinti egyéni vagy társas vállalkozó hallássérült személy részére évenként 50 óra

térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást biztosít.

6. § (1)[6] A fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a szociálpolitikáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást az 5. §-ban meghatározott időkerettel való gazdálkodás, valamint a finanszírozás tekintetében ellenőrzi, továbbá az ellenőrzés céljából nyilvántartást vezet a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatásról. A szervezet a nyilvántartásban szereplő személyes adatok adatkezelője és adatfeldolgozója.

(2) A nyilvántartás tartalmazza

a) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást igénybe vevő személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét,

b) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást megalapozó – 4. § (1) bekezdése szerinti – körülményt,

c) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást igénybe vevő személy által felhasznált óraszámra vonatkozó adatot, valamint annak megjelölését, hogy az igénybevétel a tanulói, hallgatói jogviszonnyal, illetve a felnőttképzéssel összefüggésben történt-e,

d) a jelnyelvi tolmács, illetve tolmácsszolgálat megnevezését és elérhetőségeit, a tolmácsolás helyét, időpontját és időtartamát, továbbá a tolmácsolás típusát.

(3)[7] A nyilvántartás részére a (2) bekezdésben foglalt, a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevevője által rendelkezésre bocsátott adatokat a tolmácsszolgáltatást nyújtó jelnyelvi tolmácsszolgálat továbbítja. A jelnyelvi tolmácsszolgálat a tolmácsszolgáltatási tevékenysége ellátásához jogosult a (2) bekezdés szerinti adatok kezelésére. A jelnyelvi tolmácsszolgálat részére az (1) bekezdés szerinti szervezet a nyilvántartásból a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott adatokat elektronikus adatkapcsolat keretében továbbítja.

(4)[8] Az (1) bekezdés szerinti szervezet a nyilvántartásban szereplő adatokat személyazonosításra alkalmatlan módon statisztikai célra is felhasználhatja, illetve azokból statisztikai célra adatot szolgáltathat.

---

1 Módosította: 2021. évi LXXVII. törvény 5. § b).
2 Megállapította: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (1). Módosította: 2021. évi LXXVII. törvény 5. § c).
3 Beiktatta: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2021. évi LXXVII. törvény 2. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.
6 A 2010. évi CLXXI. törvény 90. § szerint megállapított szöveggel lép hatályba. Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 70. § a), 2019. évi LXVI. törvény 71. §, 2022. évi IV. törvény 101. § a).
7 A 2010. évi CLXXI. törvény 93. § (2) a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
8 A 2010. évi CLXXI. törvény 93. § (2) b) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

(4a)[1] A (1) bekezdés szerinti szervezet a nyilvántartásban szereplő adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére – a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben – statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és a Központi Statisztikai Hivatal azokat statisztikai célra felhasználhatja. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

(5)[2] A nyilvántartásban szereplő adatokat az (1) bekezdés szerinti szervezet 5 évig kezeli, ezt követően az adatokat törli a nyilvántartásból. A jelnyelvi tolmácsszolgálat a (2) bekezdésben foglalt adatok kezelésére a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás időtartamára jogosult.

A jelnyelvi tolmácsszolgálat

7. § (1) A térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás az állam által finanszírozott jelnyelvi tolmácsszolgálatoknál (a továbbiakban: jelnyelvi tolmácsszolgálat) – a 4. § (2) bekezdése szerinti dokumentumok bemutatásával – vehető igénybe.

(2) A jelnyelvi tolmácsszolgálat magyar jelnyelven, valamint speciális kommunikációs rendszerek alkalmazásával nyújt tolmácsszolgáltatást.

(3) A térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevétele esetén a hallássérült, illetve siketvak személy a jelnyelvi tolmácsszolgálatoknál – a jelnyelvi tolmács egyetértésével – szabadon választhat jelnyelvi tolmácsot.

(4) Az e törvényben nem szabályozott esetekben a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás térítés ellenében vehető igénybe.

Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzéke

8. § (1)[3] Jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet

a) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás,

b) a közszolgáltatási tevékenység, valamint

c) a 10. § (4) bekezdése szerinti szóbeli vizsgák

során csak az folytathat, aki büntetlen előéletű, a tolmácsolási tevékenység tekintetében nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott szakmai képesítéssel, megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek, valamint eleget tesz az ott meghatározott, továbbképzésre és szakmai gyakorlatra vonatkozó előírásoknak.

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzékét (a továbbiakban: Névjegyzék) vezető hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2a)[4] A bejelentéshez mellékelni kell

a) a képesítési feltételek teljesítésének igazolását,

b) a tolmácsolási gyakorlat meglétének igazolását,

c)[5]

(3) A Névjegyzéket vezető hatóság a jelnyelvi tolmácsolási tevékenység végzésére jogosult, (2) bekezdés szerinti bejelentést tevő személyekről nyilvántartást vezet.

(4) A Névjegyzék tartalmazza a jelnyelvi tolmács

a) természetes személyazonosító adatait,

b) értesítési címét,

c) hozzájárulása esetén egyéb elérhetőségét (telefonszám, e-mail cím),

---

1 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 45. § (1). Hatályos: 2017. VI. 2-től.
2 A 2010. évi CLXXI. törvény 93. § (2) a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
3 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 76. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXCIV. törvény 9. § a). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

d) szakképzettségének, szakképesítésének, illetve részszakképesítésének megnevezését, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány számát, a kiállítás helyét és időpontját, a kiállító intézmény megnevezését,

e) tevékenységének leírását (kompetenciáját),

f) által vállalt tolmácsolási típusokat,

g) Névjegyzékbe történő felvételének időpontját,

h)[1] továbbképzésen történő részvételének helyét, időpontját és időtartamát, valamint a továbbképzést végző szervezet megnevezését,

i)[2] igazolt szakmai gyakorlatának időtartamát,

j)[3] tevékenységének szüneteltetése esetén annak tényét, valamint időtartamát.

(4a)[4] A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás a (4) bekezdés *e), g)* és *j)* pontjában foglalt adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(5) A Névjegyzékben szereplő adatokból a Névjegyzéket vezető hatóság a honlapján közzéteszi a jelnyelvi tolmács

a) nevét,

b) értesítési címét,

c) egyéb elérhetőségét, ha hozzájárult annak közzétételéhez,

d) szakképzettségének, szakképesítésének, részszakképesítésének megnevezését,

e) tevékenységének leírását (kompetenciáját),

f) által vállalt tolmácsolási típusokat,

g)[5] tevékenységének szüneteltetése esetén annak tényét, valamint időtartamát.

(6)[6] Törölni kell a Névjegyzékből annak a jelnyelvi tolmácsnak az adatait, aki a törlést kéri, a tolmácsolási tevékenység folytatásához szükséges szakmai gyakorlatot vagy továbbképzési kötelezettséget nem teljesítette, a büntetlen előéletre vonatkozó feltételnek már nem felel meg, vagy a tolmácsfoglalkozás gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll. A Névjegyzékből törölt jelnyelvi tolmácsok adatait a Névjegyzéket vezető hatóság elkülönítetten kezeli.

(7)[7] A Névjegyzéket vezető hatóság a büntetlen előéletre vagy a tolmácsfoglalkozás gyakorlásától eltiltásra vonatkozó kizáró feltétel fennállását bármikor ellenőrizheti. Felhívására a Névjegyzékbe bejelentkező vagy az abban szereplő jelnyelvi tolmács hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a kizáró feltétel.

(8)[8] A hatósági bizonyítványban foglalt adatokat a Névjegyzéket vezető hatóság az ellenőrzés lefolytatásáig, vagy ha az ellenőrzés alapján a jelnyelvi tolmács adatainak a Névjegyzékből való törlésére kerül sor, a törlési eljárás végleges döntéssel történő befejezéséig kezelheti.

(9)[9] A Névjegyzéket vezető hatóság az adatokat a Névjegyzékből való törlést követő 5 évig kezeli, ezt követően az adatokat törli. A Névjegyzékből való törlést követően a Névjegyzéket vezető hatóság – adatigénylésre – a bíróságnak, az ügyészségnek, a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatalnak és a nyomozó hatóságnak szolgáltat adatot.

(10)[10]

Jelnyelvoktatói Névjegyzék[11]

1 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 76. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
5 Beiktatta: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.
6 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (4). Hatályos: 2011. I. 1-től.
7 Megállapította: 2010. évi CLXXI. törvény 91. § (4). Hatályos: 2011. I. 1-től.
8 Módosította: 2017. évi L. törvény 347. §.
9 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 271. §. Módosította: 2026. évi XXXIV. törvény 163. § a).
10 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXCIV. törvény 9. § b). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 4. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.

8/A. §[1] (1) A 12. § (3)–(3b) bekezdése szerinti jelnyelvoktatói tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, az oktatói tevékenység tekintetében nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá megfelel az e törvényben meghatározott feltételeknek.

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(3) A bejelentéshez mellékelni kell a képesítési feltételek teljesítésének igazolását.

(4) A Jelnyelvoktatói Névjegyzék tartalmazza a jelnyelvoktató

a) természetes személyazonosító adatait,

b) értesítési címét,

c) hozzájárulása esetén egyéb elérhetőségét (telefonszám, e-mail-cím),

d) szakképzettségének, szakképesítésének megnevezését, az erről kiállított oklevél, bizonyítvány számát, a kiállítás helyét és időpontját, a kiállító intézmény megnevezését és

e) Névjegyzékbe történő felvételének időpontját.

(5) A Jelnyelvoktatói Névjegyzék a (4) bekezdés *e)* pontjában foglalt adat tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(6) A Jelnyelvoktatói Névjegyzékben szereplő adatokból a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság a honlapján közzéteszi a jelnyelvoktató

a) nevét,

b) értesítési címét,

c) egyéb elérhetőségét, ha hozzájárult annak közzétételéhez és

d) szakképzettségének, szakképesítésének megnevezését.

(7) Törölni kell a Jelnyelvoktatói Névjegyzékből annak a jelnyelvoktatónak az adatait, aki

a) a törlést kéri,

b) a büntetlen előéletre vonatkozó feltételnek már nem felel meg vagy

c) az oktatói tevékenység tekintetében tevékenység gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll.

(8) A Névjegyzékből törölt jelnyelvoktatók adatait a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság elkülönítetten kezeli.

(9) A Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság a büntetlen előéletre vagy az oktatói tevékenység tekintetében a foglalkozás gyakorlásától eltiltásra vonatkozó kizáró ok fennállását bármikor ellenőrizheti. Felhívására a Jelnyelvoktatói Névjegyzékbe bejelentkező vagy az abban szereplő jelnyelvoktató hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a kizáró ok.

(10) A hatósági bizonyítványban foglalt adatokat a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság az ellenőrzés lefolytatásáig, vagy ha az ellenőrzés alapján a jelnyelvoktató adatainak a Jelnyelvoktatói Névjegyzékből való törlésére kerül sor, a törlési eljárás végleges döntéssel történő befejezéséig kezelheti.

(11)[2] A Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság az adatokat a Jelnyelvoktatói Névjegyzékből való törlést követő 5 évig kezeli, ezt követően az adatokat törli. A Jelnyelvoktatói Névjegyzékből való törlést követően a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság – adatigénylésre – a bíróságnak, az ügyészségnek, a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatalnak és a nyomozó hatóságnak szolgáltat adatot.

Titoktartási kötelezettség

9. § (1) A jelnyelvi tolmácsot a tevékenységével összefüggésben tudomására jutott adatok, tények, információk vonatkozásában titoktartási kötelezettség terheli, e kötelezettsége tevékenységének megszűnése után is megmarad.

---

1 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 4. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.

2 Módosította: 2026. évi XXXIV. törvény 163. § b).

(2) A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól a hallássérült, illetve siketvak személy felmentést adott, vagy jogszabály az adat, tény, információ szolgáltatásának kötelezettségét írja elő.

Finanszírozási szabályok

10. § (1)[1] A térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatáshoz, valamint a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működéséhez szükséges forrást a mindenkori költségvetési törvény tartalmazza. A térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás finanszírozása a 6. § (1) bekezdése szerinti szervezet útján történik.

(2) A jelnyelvi tolmácsszolgálatok működését az állam – a külön jogszabályban meghatározott pályázati rend szerint kiválasztott – fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja.

(3)[2] Közszolgáltatási tevékenység esetén a jelnyelvi tolmácsolás költségét – a társadalombiztosítás terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás kivételével – a tevékenységet végző, illetve a szolgáltatást nyújtó szerv, szervezet vagy intézmény viseli.

(4)[3] A nemzeti köznevelésről szóló törvény, a szakképzésről szóló törvény, a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a felnőttképzésről szóló törvény alapján megszervezett szóbeli vizsgák során a jelnyelvi tolmácsolás költségét a vizsgát szervező intézmény viseli.

A jelnyelv és a speciális kommunikációs rendszerek elsajátítására vonatkozó szabályok

11. § A hallássérült, illetve siketvak személy számára biztosítani kell, hogy a magyar jelnyelvet, illetőleg az egyéni szükségleteinek leginkább megfelelő speciális kommunikációs rendszereket elsajátítsa, és azokat használja.

12. § (1) A hallássérült, illetve siketvak gyermekek, tanulók számára létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben (a továbbiakban: gyógypedagógiai intézmény) az óvodai nevelés során, valamint az iskolai nevelés-oktatás előkészítő évfolyamától kezdődően a siket vagy siketvak gyermek számára a magyar jelnyelv vagy speciális kommunikációs rendszer oktatása kötelező.

(2) Az óvodai nevelés, illetve iskolai nevelés és oktatás során a magyar jelnyelv vagy speciális kommunikációs rendszer oktatását meg kell szervezni

a) a gyógypedagógiai intézményben az (1) bekezdésbe nem tartozó hallássérült,

b) a gyógypedagógiai intézmény körén kívül eső nevelési-oktatási intézményben a hallássérült vagy siketvak

gyermek, tanuló számára, amennyiben a szülő (gyám) ezt írásban kezdeményezi az intézmény vezetőjénél. A magyar jelnyelv elsajátításának megszervezésére és finanszírozására a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kerül sor.

(3)[4] A magyar jelnyelvet – a (3a) bekezdésben foglalt kivétellel – a köznevelési intézményben, illetve a szakképző intézményben olyan anyanyelvi jelnyelvhasználó, pedagógus-szakképzettséggel rendelkező személy oktathatja, aki a Jelnyelvoktatói Névjegyzékben szerepel és

a) rendelkezik a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége által 2018. szeptember 28-át követően kiállított jelnyelvoktatói tanúsítvánnyal vagy

b) jelnyelvi lingvisztika és didaktika szakirányú továbbképzésben jelnyelvoktatói oklevelet szerzett.

(3a)[5] A magyar jelnyelvet a gyógypedagógiai intézményben olyan anyanyelvi jelnyelvhasználó személy oktathatja, aki a Jelnyelvoktatói Névjegyzékben szerepel és

---

1 Módosította: 2010. évi CLXXI. törvény 93. § (1).
2 Megállapította: 2020. évi LXXXVIII. törvény 5. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.
3 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 65. § 2.
4 Megállapította: 2020. évi LXXXVIII. törvény 6. § (1). Hatályos: 2020. IX. 1-től.
5 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 6. § (2). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

a) rendelkezik a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége által 2018. szeptember 28-át követően kiállított jelnyelvoktatói tanúsítvánnyal vagy

b) jelnyelvi lingvisztika és didaktika szakirányú továbbképzésben jelnyelvoktatói oklevelet szerzett.

(3b)[1] A (3) bekezdés alkalmazása során a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus-szakképzettséggel rendelkező személyt, a (3a) bekezdés alkalmazása során a pedagógus, illetve a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus-szakképzettséggel rendelkező személyt előnyben kell részesíteni.

(4) A speciális kommunikációs rendszerek oktatását látássérültek pedagógiája vagy hallássérültek pedagógiája szakos gyógypedagógus végezheti.

13. §[2] A 6. § (1) bekezdése szerinti szervezet – a gyógypedagógiai intézmény által továbbított írásbeli kezdeményezés alapján – a gyógypedagógiai intézmény bevonásával magyar jelnyelvi vagy speciális kommunikációs tanfolyamot szervez legalább 5 szülő (gyám) részére, ha

a) a korai fejlesztésben és gondozásban részesülő, illetve

b) az óvodai nevelésben részt vevő, illetve a tanulói jogviszonyban álló

hallássérült vagy siketvak gyermekek szülei (gyámjai) írásban kezdeményezik a gyógypedagógiai intézmény vezetőjénél.

A hallássérült gyermekek oktatására vonatkozó egyes szabályok

14. § (1) A hallássérült gyermek a szülője (gyámja) döntésétől függően bilingvális vagy auditív-verbális módszerrel folyó korai fejlesztésben és gondozásban vehet részt.

(2) A szülő (gyám) az (1) bekezdés szerinti döntéséről legkésőbb a tanévkezdést megelőző 90. napon írásban nyilatkozik.

(3) A gyógypedagógiai intézmény az óvodai nevelést, iskolai nevelést-oktatást bilingvális módszerrel is köteles biztosítani azon hallássérült vagy siketvak gyermek számára, akinek szülője (gyámja) ezt írásban kezdeményezi.

(4)[3] A bilingvális módszerrel történő korai fejlesztést és gondozást, óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást olyan, a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel, illetve szakképzettséggel rendelkező személy végezhet, aki egyúttal felsőoktatás keretében jelnyelv szakos képzettséget vagy felsőoktatási intézményben szervezett, a bilingvális oktatásra felkészítő szakirányú továbbképzés során szakirányú szakképzettséget szerzett.

(5)[4] A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság tájékoztatást nyújt a szülő (gyám) számára a bilingvális, valamint az auditív-verbális oktatási módszerekről.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítása

15. §[5]

16. §[6]

17. §[7]

18. §[8]

---

1 Beiktatta: 2020. évi LXXXVIII. törvény 6. § (2). Hatályos: 2020. IX. 1-től.
2 A 2010. évi CLXXI. törvény 93. § (3) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
3 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 65. § 3.
4 Módosította: 2019. évi CXII. törvény 65. § 4.
5 Beépítve: 1998. évi XXVI. törvény 4. § h).
6 Beépítve: 1998. évi XXVI. törvény 6. §.
7 Beépítve: 1998. évi XXVI. törvény 12. § (4).
8 Beépítve: 1998. évi XXVI. törvény 13. § (3).

Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény módosítása

19. § [1]

Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény módosítása

20. § [2]

A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény módosítása

21. § [3]

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosítása

22. § [4]

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosítása

23. § [5]

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

24. § [6]
25. § [7]
26. § [8]

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

27. § [9]

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosítása

28. § [10]

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény módosítása

29. § [11]

A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény módosítása

---

1 Beépítve: 1990. évi LV. törvény 8. § (5).
2 Beépítve: 2004. évi LVII. törvény 15. § (7).
3 Beépítve: 2000. évi XCVI. törvény 12/A. §.
4 Beépítve: 2004. évi CXL. törvény 60. § (2).
5 Beépítve: 1999. évi LXIX. törvény 62. § (2).
6 Beépítve: 1998. évi XIX. törvény 46. § c).
7 Beépítve: 1998. évi XIX. törvény 114. § (2).
8 Beépítve: 1998. évi XIX. törvény 318. § (2).
9 Beépítve: 1952. évi III. törvény 184. § (2).
10 Beépítve: 1991. évi XLI. törvény 127. §.
11 Beépítve: 2004. évi CV. törvény 13. § (3) d).

30. § [1]

Záró rendelkezések

31. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2010. július 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1. §, 2. § *a)–e)* pontja, a 3–7. §, a 9. §, a 10. § (3) és (4) bekezdése, a 11. §, valamint a 15–29. § 2011. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 2. § *f)* és *g)* pontja, valamint a 12–14. § 2017. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) 2011. január 1-jén hatályát veszti a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 124. § *c)* pontjában a „süket vagy süketnéma,” és a 126. § (3) bekezdésében a „süket vagy süketnéma,” szövegrész.

(5) 2011. január 1-jén

a) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 13. § (8) bekezdésében a „jeltolmácsot” szövegrész helyébe a „jelnyelvi tolmácsot”;

b) a Be.

ba) 250. § (1) bekezdésében a „süket, és tolmács” szövegrész helyébe a „hallássérült, és jelnyelvi tolmács”,

bb) 339. § (2) bekezdésében a „süket, néma” szövegrész helyébe a „hallássérült, beszédfogyatékos”;

c) a büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló 2006. évi CXXIII. törvény 17. § (2) bekezdésében a „süket” szövegrész helyébe a „hallássérült” szövegrész lép.

(6) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

a) [2] a Névjegyzéket és a Jelnyelvoktatói Névjegyzéket vezető hatóság kijelölésére vonatkozó rendelkezéseket, [3]

b) a jelnyelv oktatásának megszervezésére és finanszírozására vonatkozó, [4]

c) [5] az e törvény szerinti jelnyelvi tolmácsolási tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a tevékenység bejelentésének és a jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet folytatók Névjegyzékének személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, a bejelentésre és a Névjegyzék vezetésére, a jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet folytatók Névjegyzékén szereplő jelnyelvi tolmácsok kötelező továbbképzésére, szakmai gyakorlatára, valamint azok bejelentésére, igazolására és ellenőrzésére vonatkozó [6]
részletes szabályokat.

(7) [7] Felhatalmazást kap a szociálpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a jelnyelvi tolmácsszolgálatok pályáztatásával összefüggő szabályokat és a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás finanszírozására vonatkozó részletes szabályokat,

b) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének részletes szabályait,

c) [8] a jelnyelvi tolmácsok, siket jelnyelvi tolmácsok képzésének szakmai és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályokat. [9]

(8) [10]

---

1 Beépítve: 1996. évi I. törvény 8/A. §.
2 Módosította: 2020. évi LXXXVIII. törvény 7. § b).
3 Lásd: 331/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § cd), 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet 1. § cc), 74/2015. (III. 30.) Korm. rendelet.
4 Lásd: 370/2017. (XII. 8.) Korm. rendelet.
5 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 346. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.
6 Lásd: 370/2017. (XII. 8.) Korm. rendelet.
7 Megállapította: 2017. évi L. törvény 346. § (2). Módosította: 2019. évi LXVI. törvény 71. §, 2022. évi IV. törvény 101. § b).
8 Beiktatta: 2021. évi LXXVII. törvény 3. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.
9 Lásd: 14/2022. (IV. 29.) EMMI rendelet.
10 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CXCIV. törvény 9. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

32. §[1] Ez a törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Melléklet a 2009. évi CXXV. törvényhez

Speciális kommunikációs rendszerek

a) taktilis jelnyelv: a jelnyelvi jelek átadása kéz a kézbe történő jeleléssel, mely esetben az üzenet közlője a siketvak személy keze alatt jelel;

b) jelesített magyar nyelv: olyan mű nyelvrendszer, amely a magyar nyelv nyelvtani eszközeit használja fel; hangzó vagy nem hangzó artikulálás kíséri; az egyes magyar szavak kifejezésével egyidejűleg, a kéz mozdulatainak és pozitúrájának segítségével jelennek meg a magyar nyelv megfelelő jelei;

c) ujjábécé: a kéz ujjainak és tenyerének formálásával, valamint azok pozíciójának segítségével jeleníti meg a magyar ábécé egyes betűit; az ujjábécé a magyar jelnyelv és a jelesített magyar nyelv szerves része; olyan idegen eredetű szavak betűzéséhez, illetve szakkifejezések és fogalmak jelelésére használják, amelyeket a magyar jelnyelv nem tud megfelelően kifejezni;

d) daktil tenyérbe jelelése: a magyar daktil ábécé kézjeleit, ami a kéz ujjainak és tenyerének formálásával, valamint azok pozíciójának segítségével jeleníti meg a magyar ábécé egyes betűit, a közlő fél, az információt befogadó személy tenyerének érintésével, jól érzékelhető és differenciálható módon adja át az információkat;

e) magyar nyelvű beszéd vizualizálása: az egyes magyar szavak szájjal történő, tisztán érzékelhető artikulálása, amely lehetővé teszi vagy megkönnyíti a hangzó beszédnek szájról történő leolvasását azon személy számára, aki a magyar nyelvet elsajátította és kommunikációs eszközként a szájról olvasást részesíti előnyben;

f) magyar nyelvű, hangzó beszéd írásba foglalása: a beszédnek írásos formába történő átalakítása reális időben, az igényeknek megfelelően – szükség szerint – nagyobbított betűkkel vagy Braille-írással;

g) Lorm-ábécé: olyan tenyérérintéses ábécé, amely meghatározott mozdulatok és érintési formák segítségével rajzolja a közlést fogadó személy tenyerébe és ujjaira az egyes betűket;

h) tenyérbe írás: a nyomtatott magyar nagybetűknek általában a közlést fogadó személy tenyerébe történő írása;

i) Braille-írás: speciális, kitapintható írásmód, amelyben a betűket, számokat és írásjeleket a papír síkjából kiemelkedő, hatpontos rendszerben elhelyezett pontok alkotják;

j) Braille-írás taktilis formája: a magyar ábécé betűinek érintéses formájú ábrázolása a közlést fogadó személy kezének két ujján, illetve kezeinek több ujján, a Braille írás kódolt jelrendszerének segítségével;

k) Tadoma vibrációs módszer: a hangzó beszédnek a beszélő személy hangszálai rezgésének, továbbá alsó állkapcsa és ajkai mozgásának, valamint arcának tapintása általi érzékelése.

---

1 Beiktatta: 2017. évi XLIV. törvény 45. § (2). Hatályos: 2017. VI. 2-től.

TARTALOMJEGYZÉK

2009. évi CXXV. törvény ---- 1
a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról ---- 1
Általános rendelkezések ---- 1
Térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás ---- 2
A jelnyelvi tolmácsszolgálat ---- 4
Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzéke ---- 4
Jelnyelvoktatói Névjegyzék ---- 5
Titoktartási kötelezettség ---- 6
Finanszírozási szabályok ---- 7
A jelnyelv és a speciális kommunikációs rendszerek elsajátítására vonatkozó szabályok ---- 7
A hallássérült gyermekek oktatására vonatkozó egyes szabályok ---- 8
A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítása ---- 8
Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény módosítása ---- 9
Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény módosítása ---- 9
A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény módosítása ---- 9
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosítása ---- 9
A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosítása ---- 9
A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása ---- 9
A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása ---- 9
A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosítása ---- 9
A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény módosítása ---- 9
A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény módosítása ---- 9
Záró rendelkezések ---- 10
Melléklet a 2009. évi CXXV. törvényhez ---- 11
Speciális kommunikációs rendszerek ---- 11